

۴ شش ماه از سال ۱۴۰۱ می‌گذرد؛ این مدت بر تولیدکنندگان و فعالان صنعت پوشاک کشور چگونه گذشت؟

در حال حاضر دنیا با رکود تورمی بسیار سنگینی روبروست و در کشور ما این تورم چندین برابر مضاعف و حادثتر است اما در این شرایط وزیر امور اقتصادی در حال اجرای به اصطلاح سفت و سخت تمام قوانین و مقررات مالیاتی می‌باشد لذا فعالان صنعتی و اقتصادی از بیم و نگرانی اتفاقات آینده، دست نگه داشته‌اند تا ببینند چه آینده‌ای در انتظارشان است!

نکته دیگر این که به دلیل رکود تورمی با افت ۴۰ تا ۵۰ درصدی حجم فروش محصولات روبرو هستیم، تهیه مواد اولیه مورد نیاز دشواری‌های خاص خود را دارد و واردات آن هم ریسک بزرگی برای صنعتگر محسوب می‌شود زیرا در شرایط تحریم، قادر به گشایش اعتبار نیست و باید پول نقد از طریق صرافی در اختیار فروشنده مواد اولیه قرار دهد اما هیچ گونه تضمینی وجود ندارد که این مبالغ هنگفت به خرید مواد اولیه مدنظر منتهی شود یا کلاهبرداری صورت نگیرد.

مسئولان معتقدند جراحی اقتصادی ممکن است برای مدت کوتاهی صنعت و اقتصاد را تحت الشعاع قرار دهد اما در نهایت به نفع تولید ملی خواهد بود...

این امکان وجود داشت که جراحی اقتصادی را در طولانی مدت، به صورت تدریجی و با تمرکز کامل بر روند حرکت صنعت انجام دهند نه این که شوک ناگهانی بر بیکره تولید وارد کنند و تمام طرح‌های توسعه‌ای کارخانه‌ها دچار توقف اجباری گردد. جای تأسف است در این شرایط بسیاری از واحدهای تولیدی مجبور به تعطیلی می‌شوند و مدیران مجبورند برای تأمین هزینه‌های سنگین زندگی در سایر مجموعه‌ها مشغول کار شوند.

بعد از سال‌های متمادی قانونی وضع شده که طبق آن به ماشین‌آلات وارداتی، هم تعرفه گمرکی و هم مالیات بر ارزش افزوده تعلق می‌گیرد.

جالب اینجاست هر سال که رهبر انقلاب در مورد لزوم توجه به تولید و اشتغال‌زایی سخنرانی می‌کنند، شاهد وضع قوانین و بخشنامه‌های ضد تولید توسط

شعارهایی که اجرا نمی‌شوند!

گفت‌وگو با نادر معتمدی - مدیر عامل مجتمع پوشاک آگزیتکس

اشاره:

مدیر عامل آگزیتکس بر این باور است که «سطح تکنولوژی و دانش فنی بعضی ماشین‌آلات اروپایی به اندازه‌ای بالاست که حتی نمی‌توان عکس آنها را روی کاغذ ترسیم کرد! شرکت‌هایی مانند پیکانول یا کارل مایر حدود دو بیست سال سابقه طراحی و تولید ماشین‌آلات صنعتی دارند آیا توان تولید دستگاه‌های مشابه آنان را داریم؟ سر دادن شعار خودکفایی در تولید ماشین‌آلات صنعتی سخت نیست اما واقعیت، فرسنگ‌ها دور تر از این شعار قرار دارد!»

معتمدی ابراز امیدواری می‌نماید «هر چه زودتر شاهد رفع تحریم‌ها باشیم و مذاکرات با طرفین خارجی به نتایج مثبتی برای تولید و اقتصاد کشور منتهی شود در غیر این صورت نرخ دلار همچنان بالاتر خواهد رفت و به موازات آن، قیمت مواد اولیه بیشتر می‌شود که گران‌ترین محصولات و کالاهای مختلف را تشدید می‌کند.»

وی می‌افزاید: «دولت ترکیه در کنار حمایت‌هایی که از تولیدکنندگان خود به عمل می‌آورد بستری مناسب جهت رشد و توسعه واحدهای صنعتی در سایر کشورها را فراهم می‌کند در اغلب پاساژهای جدید الاحداث عراق، برندهای پوشاک ترکیه تحت حمایت همه جانبه دولت با فروشگاه‌های متر از بالا حضور فعال دارند طبعاً یک تولیدکننده بخش خصوصی به تنهایی قادر به بازاریابی در بازارهای صادراتی نیست و دولت باید بستری لازم جهت موفقیت در صادرات، بازاریابی و معرفی محصولات با کیفیت ایرانی را فراهم نماید. به گفته وی، اصولاً چه مشوق‌هایی رای تولیدکننده در نظر می‌گیرند؟ در بافت وام با بهره‌های سنگین بانکی که هیچ سودی به حال تولیدکنندگان ندارد و تمام شعارهای مبنی بر حمایت از تولید و اشتغال در حد حرف باقی می‌ماند و هیچ وقت اجرایی نخواهد شد.»

مسئولان هستیم! تمام کشورها انواع و اقسام وام‌های کم بهره، تسهیلات حمایتی، مشوق‌های مالیاتی و ... برای تولیدکنندگان خود مدنظر قرار می‌دهند ولی در کشور ما نه تنها حمایتی وجود ندارد بلکه شاهد افزایش فشارهای مضاعف بر کارآفرینان و تولیدکنندگان هستیم.

حتماً به یاد دارید که دکتر سیف-رئیس کل اسبق بانک مرکزی- در دوران مدیریت خود اعلام کرد برای واردات ماشین‌آلات تکمیل، ارز اختصاص پیدا نمی‌کند در حالی که هیچ‌یک از کارشناسان بانک مرکزی حتی نام دستگاه استنتر نیز به گوششان نخورده بود!!!

در نهایت موفق به واردات ماشین‌آلات مورد نیاز برای خط تکمیل نشدیم. در ادامه آمریکا نیز از برجام خارج شد و فشار همه جانبه تحریم‌ها بر صنعتگران و تولیدکنندگان ایرانی افزایش یافت.

پس از پیگیری و تلاش‌های مستمر توانستیم با کمک یکی از دوستان مقیم خارج کشور چند دستگاه تکمیل تولید آلمان و اسپانیا تهیه کردیم ولی در مرحله ثبت سفارش با ممانعت مدیرکل ماشین‌آلات وزارت صمت- روبرو شدیم سوال اینجاست وقتی ماشین‌آلات مورد نیاز در داخل کشور تولید نمی‌شود و امکان خرید ماشین‌آلات نو از سازندگان اروپایی نیز میسر نیست؛ چه باید کرد؟! متأسفانه مسئولان توجیه

منطقی برای ممانعت از ثبت سفارش ماشین‌آلات صنعتی ندارند.

با همکاری و پیگیری خانم مهندس محرابی-مدیرکل سابق دفتر صنایع منسوجات و پوشاک وزارت صمت- پس از چند ماه موفق به واردات ماشین‌آلات سالن تکمیل شدیم.

تصمیم داشتیم از ایشان جهت بازدید از کارخانه و مشاهده روند تولید دعوت به عمل آوریم تا از نزدیک تبعات تصمیم‌گیری‌های غیر کارشناسی و غیراصولی خود را مشاهده نماید!

«به نظر می‌رسد سخت‌گیری‌های موجود برای

واردات ماشین‌آلات با توجیه حمایت از ساخت دستگاه‌های صنعتی در کشور و خودکفایی در

این زمینه انجام می‌شود...

کاملاً مخالف این توجیه هستیم. سطح تکنولوژی و دانش فنی بعضی ماشین‌آلات اروپایی به اندازه‌ای بالاست که حتی نمی‌توان عکس آنها را روی کاغذ ترسیم کرد! شرکت‌هایی مانند پیکانول یا کارل مایر حدود دویست سال سابقه طراحی و تولید ماشین‌آلات صنعتی دارند آیا توان تولید دستگاه‌های مشابه آنان را داریم؟ سر دادن شعار خودکفایی در تولید ماشین‌آلات صنعتی سخت نیست اما واقعیت، فرسنگ‌ها دورتر از این شعار قرار دارد!

«برخی صنعتگران، عدم توفیق در واردات ماشین‌آلات نو را دلیل اصلی تهیه ماشین‌آلات دست دوم از چین و ترکیه می‌دانند. دیدگاه شما در این زمینه چیست؟ تا چه میزان با بهره‌گیری از ماشین‌های دست دوم موافق هستید؟

دستگاه‌هایی که با تمام قوا در چین و ترکیه کار کرده باشند عمر واقعی خود را گذرانده‌اند و دیگر نمی‌توان انتظار بهره‌وری بالا و سرعت تولید را از آنها داشت. از سوی دیگر با محدودیت‌های تهیه قطعات مواجهیم و عملاً یک دستگاه دست دوم پس از بروز کوچک‌ترین مشکل، بلا استفاده خواهد بود و هزینه اضافی به مدیران کارخانه تحمیل می‌کند. به اعتقاد من استفاده از ماشین‌های دست دوم توجیه منطقی ندارد و صنعتگران باید تمام تلاش و همت خود را بر تهیه ماشین‌آلات مدرن به عمل آورند. البته بعضی شرکت‌های معتبر آلمانی تعاملات خود را با صنعت نساجی و پوشاک ایران حفظ کرده‌اند و تهیه دستگاه‌های نو غیرممکن نیست هرچند با سختی و مشقت‌های بسیار!

اغلب کارخانه‌هایی که امروز سرپا هستند، در دوران کوتاه برجام و لغو موقتی تحریم‌ها موفق به نوسازی و بازسازی خطوط تولید خود شده‌اند و توانستند نفسی تازه کنند ولی امروز چنین امکانی وجود ندارد که کسی بخواهد از اول خط تولید راه‌اندازی نماید

به عبارت بهتر، فکر نمی‌کنم از ابتدای فعالیت دولت سیزدهم، صنعتگر یا تولیدکننده‌ای پروژه یا سرمایه‌گذاری جدید انجام داده باشد مگر این که از سال‌های قبل کار را شروع کرده و در شرایط فعلی (علی‌رغم تمام مشکلات) باید پروژه را به اتمام برساند ولی چگونه می‌توان با هزینه‌های سنگین و کمرشکن فعلی به تولید ادامه داد؟

به اعتقاد من غیرممکن است کسی بتواند در این شرایط سخت وارد میدان تولید شود و حتی در کوتاه مدت، چشم‌اندازی روشن و مشخصی برای خود متصور شود.

امیدوارم هر چه زودتر شاهد رفع تحریم‌ها باشیم و مذاکرات با طرفین خارجی به نتایج مثبتی برای تولید و اقتصاد کشور منتهی شود در غیر این صورت نرخ دلار همچنان بالاتر خواهد رفت و به موازات آن، قیمت

موارد اولیه بیشتر می شود که گرانی محصولات و کالاهای مختلف را تشدید می کند.

«افزایش نرخ دلار را در کاهش قاچاق پوشاک موثر می دانید؟»

در حال حاضر که بازار پوشاک مملو از محصولات قاچاق ترکیه و چین است؛ شاید افزایش نرخ دلار بر عدم صرفه اقتصادی قاچاق تأثیرات اندکی داشته باشد ولی زمانی که مواد اولیه با چندبرابر قیمت دست تولیدکننده برسد و به تبع آن شاهد موج جدیدی از گرانی ها در بازار باشیم؛ باز هم قاچاق مقرون به صرفه خواهد بود.

«حدود سه سال دنیا درگیر نبرد با کرونا بود و صنعت پوشاک یکی از رسته هایی بود که بیشترین صدمه و آسیب را از این بیماری تحمل کرد. امروز که ویروس کرونا تقریباً مهار شده تأثیری در استقبال مجدد مردم از خرید پوشاک و حضور در فروشگاه ها و مراکز خرید پوشاک گذاشته است یا آن قدر قیمت ها سر به فلک می کشد که رکود فروش همچنان پابرجاست؟»

در ابتدای شیوع کرونا، تقریباً تمام فعالیت های تولیدی و صنعتی به حداقل رسید و فروشگاه ها به صورت مقطعی باز می شدند و روز بعد خبر تعطیلی مراکز عرضه پوشاک اعلام می گردید.

پس از مهار نسبی کرونا این انتظار وجود داشت که شرایط به حالت قبل بازگردد اما رکود تومی، افزایش نجومی قیمت ها و کاهش قدرت خرید مردم این انتظار را محقق نکرد. اگر اتفاق خاصی رخ ندهد و روند بازار روال فعلی خود را حفظ کند، فکر می کنم شب عید پر رونقی پیش رو خواهیم داشت.

«در این شرایط می توان از صادرات صحبت کرد؟»

دولت ترکیه در کنار حمایت هایی که از تولیدکنندگان خود به عمل می آورد بسترهای مناسب جهت رشد و توسعه واحدهای صنعتی در سایر کشورها را فراهم می کند.

در اغلب پاساژهای جدیدالاحداث عراق، برندهای پوشاک ترکیه تحت حمایت همه جانبه دولت با

فروشگاه های متراژ بالا حضور فعال دارند. طبعاً یک تولیدکننده بخش خصوصی به تنهایی قادر به بازاریابی در بازارهای صادراتی نیست و دولت باید بسترهای لازم جهت موفقیت در صادرات، بازاریابی و معرفی محصولات با کیفیت ایرانی را فراهم نماید.

«برنامه های آینده اگزیتکس؟»

کارهای زیربنایی موثری انجام دادیم و جزو معدود کارخانه هایی محسوب می شویم که از بافندگی نخ تا تکمیل، تولید پارچه، دوخت و فروش را انجام می دهد. تصمیم داریم تعداد شعبات اگزیتکس را تا اسفند سال جاری از ۵ فروشگاه فعلی به ۹ فروشگاه افزایش دهیم. همچنین عرضه مستقیم محصولات را جایگزین عمده فروشی کرده ایم زیرا در دنیای امروز عمده فروشی یک شیوه منسوخ شده در بحث فروش است.

در زمینه فروش آنلاین نیز به تازگی سایت اگزیتکس فعالیت خود را آغاز کرده اما به اعتقاد من فروش آنلاین پوشاک چندان موفقیت آمیز نیست زیرا مشتری تمایل دارد کیفیت و تنوع محصولات را از نزدیک مشاهده و حتی لمس کند که فروش اینترنتی این امکان را از آنان سلب می کند.

مدتی با بعضی فروشگاه های اینترنتی همکاری داشتیم اما به همین دلیل که اشاره شد؛ چندان

موفقیت آمیز نبود.

«مطلب نهایی»

ای کاش وزیر امور اقتصادی مشوق هایی که به زعم خویش برای رفاه حال تولیدکنندگان وضع شده را با تمرکز و دقت بیشتری مدنظر قرار می داد. وضع تعرفه گمرکی و مالیات بر ارزش افزوده بر ماشین آلات وارداتی چه دستاوردی برای تولید مملکت دارد؟ شرایط تولید را بهبود می بخشد؟ یا انگیزه و تمایل صنعتگران را برای افزایش حجم تولید و اشتغالزایی بالا می برد؟

اصولاً چه مشوق هایی برای تولیدکننده در نظر می گیرند؟ دریافت وام با بهره های سنگین بانکی که هیچ سودی به حال تولیدکنندگان ندارد و تمام شعارهای مبنی بر حمایت از تولید و اشتغال در حد حرف باقی می ماند و هیچ وقت اجرایی نخواهد شد.

تهیه و تنظیم: سید ضیاء الدین امامی رؤف